

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

Робота Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Рік війни
Рік незламності

Лютий-2022 | Лютий-2023

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Незважаючи на спроби агресора знищити нашу енергосистему численними цілеспрямованими ракетними ударами, енергетика України героїчно проходить найважчий опалювальний сезон у своїй новітній історії.

Шановні колеги!

У свідомості кожного з нас 2022 рік ділиться на період до 24 лютого і після. Ми з вами пережили, мабуть, найскладніший рік у нашій історії. Рік потрясінь, втрат, боротьби на межі можливостей, усвідомлення ролі та внеску кожного у наближення перемоги та закладення фундаменту майбутньої відбудови.

На всіх етапах війни, незважаючи на безпрецедентні умови, український Регулятор продовжував невпинно працювати та ухвалювати необхідні для галузі рішення. Часто складні, дискусійні та нестандартні.

Цей звіт – короткий огляд дій та рішень, над якими працювала та продовжує працювати Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з першого дня повномасштабного вторгнення.

Свою роботу за цей рік ми умовно поділили на 3 етапи спротиву, який ми, українці, кожен на своєму місці, гідно чинили російським окупантам. Кожен з цих етапів вимагав адаптації регуляторних рішень до тієї ситуації, що складалась у країні – від моменту повномасштабного вторгнення до етапу, коли неспроможний зламати волю нашого війська агресор розпочав війну проти мирного населення, завдаючи ударів по інфраструктурі.

Тероризмом проти енергетичної інфраструктури України РФ намагалася зламати наш народ.

Утім, попри всі ті виклики та труднощі, з якими довелось зіштовхнутись, нам вдалося разом з нашими європейськими партнерами втримати нашу енергосистему та комунальний сектор, зберегти ринкові відносини на енергетичних ринках та забезпечити споживачів комунальними послугами.

Костянтин Ущатовський
Голова НКРЕКП

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

Етапи енергетичного спротиву

I етап

Лютий'22 – Квітень'22

ПОЧАТОК АГРЕСІЇ

Термінові та невідкладні рішення Регулятора для збереження ринків і захисту споживачів.

Екстрена синхронізація з енергосистемою континентальної Європи.

II етап

Травень'22 – Жовтень'22

ВІДНОСНА СТАБІЛІЗАЦІЯ

Адаптація регуляторного середовища для сталої роботи секторів в умовах війни.

Розширення експорту електроенергії в ЄС як інструмент фінансової стабілізації ринку.

Інтенсифікація роботи з подальшої євроінтеграції та інші важливі для галузі реформи.

III етап

Листопад'22 – Лютий'23

ПРОТИДІЯ НАСЛІДКАМ РУЙНУВАНЬ

Забезпечення функціонування ринків в умовах надзвичайної ситуації, спричиненої цілеспрямованими ракетними атаками на енергетичну інфраструктуру.

Забезпечення недискримінаційності та захисту споживачів в умовах стабілізаційних заходів в енергосистемі.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ПОЧАТОК АГРЕСІЇ

Стабілізація ринків електроенергії

Оптовий ринок

На своєму екстреному засіданні 25 лютого 2022 року НКРЕКП прийняла перші рішення для забезпечення стабільного функціонування ринку електричної енергії під час воєнного стану, завдяки яким нам вдалося стабілізувати роботу та зберегти європейську модель ринку.

- 25.02.2022** ● Для ППБ збільшено термін для набуття статусу «дефолтний», перебуваючи у статусі «преддефолтний» з 2 до 7 днів.
- 27.02.2022** ● ППБ та ПУП не набувають статусу «дефолтний»; погоджено одну торгову зону «ОЕС України»; на РДН/ВДР введено нижній рівень цін:
off-peak – 1378,97 грн/МВт*год,
peak – 2646,25 грн/МВт*год;
зупинено нарахування та стягнення штрафів.
- 01.03.2022** ● На ВДР встановлено нижній рівень цін – 110% від ціни на РДН у цю годину; електропостачальники та трейдери не набувають статусу «дефолтний», якщо сума дебіторської заборгованості за електроенергію не перевищує суму кредиторської заборгованості.
- 03.03.2022** ● ОСП не застосовує санкції до ППБ та ПДП; заборона виключення з БГ ГП за несплату ВДЕ відшкодування вартості врегулювання небалансу електричної енергії.
- 26.03.2022** ● Запроваджено розрахунок максимального обсягу продажу для виробників типу «D» 125% від середнього обсягу відпуску за період d-3 – d-9.
- 26.04.2022** ● На БР встановлено верхній рівень цін 120% від ціни РДН на цю годину; встановлено верхній рівень ціни на РДН/ВДР
off-peak – 2000 грн/МВт*год,
peak – 4000 грн/МВт*год.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ПОЧАТОК АГРЕСІЇ

Стабілізація ринків електроенергії

Захист споживачів на роздрібному ринку

Заборона на відключення споживачів. Пеня та штрафи не нараховуються.

Забезпечення доступності послуг. Збереження тарифів для кінцевих споживачів (побутових) на довоєнному рівні.

Збереження стандартів якості та надання компенсацій за їх недотримання (за винятком форс-мажорних ситуацій, спричинених військовими діями).

Збереження доступу до важливої для споживачів інформації в умовах війни (збережено інструменти інформування споживачів переважно через індивідуальні канали зв'язку).

Першим пріоритетом Регулятора було швидко відреагувати на нестабільну ситуацію в країні та забезпечити постачання та доступність електроенергії для споживачів.

ПОЧАТОК АГРЕСІЇ

Регуляторна діяльність

Спрощення умов приєднання до мереж

Спрощено процедуру приєднання електроустановок до системи розподілу у період дії в Україні воєнного стану (постанова НКРЕКП від 26.03.2022 № 352).

Спрощено процедуру приєднання до газорозподільних систем підприємств з урахуванням їх пріоритетності та стратегічної важливості для держави під час воєнного стану (постанова НКРЕКП від 29.03.2022 № 355).

Забезпечення джерел для відновлення пошкодженої інфраструктури

Спрощено процедуру відновлення електричних мереж після пошкоджень внаслідок бойових дій (постанови НКРЕКП від 20.04.2022 № 386, від 25.10.2022 № 1342).

Призупинено виконання чинних інвестиційних програм ліцензіатами з розподілу електричної енергії (на один місяць) з пріоритетною переорієнтацією коштів на потреби відновлення пошкодженої інфраструктури (постанова НКРЕКП від 03.03.2022 № 338).

Надано дозвіл системним операторам на ринку природного газу використовувати кошти тарифних джерел фінансування інвестиційних програм на ліквідацію наслідків воєнних дій та для забезпечення експлуатації об'єктів газової інфраструктури (постанова НКРЕКП від 17.03.2022 № 348).

Стимулювання ВДЕ завдяки встановленню «зеленого» тарифу

Розблокування застосування механізму стимулювання ВДЕ у вигляді встановлення «зеленого» тарифу, що виявилось заблокованим у зв'язку із закриттям доступу на початку повномасштабної збройної агресії в Україні до всіх електронних реєстрів (у т. ч. будівельної діяльності, а відповідно, і до декларацій про готовність до експлуатації об'єктів ВДЕ).

Для подолання проблеми НКРЕКП за активної підтримки Мінрегіону та ДП «ДІЯ» отримала доступ до будівельних реєстрів, що дало змогу продовжувати визначення розміру і встановлення «зеленого» тарифу.

За період воєнного
стану встановлено:

36

«зелених»
тарифів для
об'єктів ВДЕ

4

надбавки до
«зеленого»
тарифу

приєднано за
тимчасовим порядком:

12 703

електро-
установок

сумарною
потужністю

410 381
КВт

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ПОЧАТОК АГРЕСІЇ

Ліцензування та контроль

Урахування впливу воєнного стану на діяльність ліцензіатів

Рішенням НКРЕКП від 01 березня 2022 року:

- Призупинено перевірки ліцензіатів.
- Подовжено терміни подання звітності та інформації ліцензіатами.
- Продовжено подання повідомлень про всі зміни даних, зазначених у заяві, документах та відомостях, що додавалися до заяви про отримання ліцензії.

Забезпечення моніторингу функціонування ринків в умовах воєнного стану

Прийнято рішення про особливості збору інформації від ліцензіатів, спрощено процедуру здійснення моніторингу ринків, адаптовану під умови воєнного стану з урахуванням обмежень щодо доступу до інформації з обмеженим доступом, у тому числі щодо об'єктів критичної інфраструктури.

Спрощено процедуру та формат подання звітності діяльності суб'єктів ринку природного газу

(постанови НКРЕКП від 02.04.2022 № 365, від 11.10.2022 № 1287).

Надання ліцензіатами інформації в умовах воєнного стану

Створено захищений цифровий канал зв'язку для подання інформації ліцензіатами.

Спрощено документообіг між НКРЕКП та суб'єктами розслідування (перехід від традиційних засобів зв'язку у формат електронної форми).

Більшість ліцензіатів продовжували подавати форми звітності та інформацію, що створило можливість для Регулятора враховувати особливості роботи ринків електричної енергії та природного газу, сфери комунальних послуг.

Застосування санкцій до компаній, підконтрольних резидентам рф та рб

7 ліцензій анульовано

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ПОЧАТОК АГРЕСІЇ

Міжнародна енергетична дипломатія

Початок повномасштабної агресії співпав із запланованим на 24 лютого випробуванням енергосистеми України в ізолюваному від енергосистем росії та білорусі режимі. За підтримки міжнародних партнерів об'єднану енергетичну систему України екстрено синхронізовано із мережею континентальної Європи.

Синхронізація з ENTSO-E

- 24.02.2022** ● Українська енергосистема почала працювати в ізолюваному режимі.
- 16.03.2022** ● Успішно здійснено екстрену синхронізацію енергосистем України та Молдови з енергосистемою континентальної Європи.
- 28.03.2022** ● Проведено перший аукціон з розподілу міждержавних перетинів для експорту електроенергії в Польщу.

Передумовою вступу до «електроенергетичного Євросоюзу» стала вчасна сертифікація Регулятором Оператора систем передачі ПрАТ НЕК «Укренерго» за моделлю ISO відповідно до європейського законодавства.

Енергетичне співтовариство

У квітні 2022 року засновано Фонд підтримки енергетики України, завдяки якому включно з 01 лютого 2023 року акумульовано 144 мільйони євро (5 млрд грн) для матеріально-технічної допомоги енергетичним компаніям України.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Активізація міжнародної співпраці

Основні напрями міжнародної співпраці на цьому етапі:

- початок інтеграції ринків з ЄС;
- поширення санкційної політики в енергетиці проти агресора;
- допомога постраждалим енергетичним компаніям.

Перефокусування роботи проектів міжнародної технічної допомоги відповідно до потреб воєнного часу.

Проект енергетичної безпеки (USAID)

Проект ЄС «Кращі послуги для споживачів»

EU4energy Governance (II фаза)

Актуалізовано напрями роботи проектів МТД відповідно до нових викликів та посилено аналітичну складову для прийняття якісних рішень Регулятором.

22.03.2022 НКРЕКП вперше долучилась до роботи CEER на 21-ому засіданні Групи міжнародних відносин CEER.

ВІДНОСНА СТАБІЛІЗАЦІЯ

Ринки електричної енергії

Оптовий ринок

- 03.05.2022** • Положення про максимальний обсяг продажу для виробників типу «D» поширено на ПрАТ «Укргідроенерго».
- 31.05.2022** • На ВДР встановлено мінімальний рівень ціни – 102 % від ціни РДН у цю годину.
- 29.07.2022** • Удосконалено алгоритм розрахунку максимального обсягу продажу для виробників електричної енергії, які використовують генеруючі одиниці типу D (на виробника з гідроресурсів не поширюється положення 125 % під час весняного водопілля).
- 09.08.2022** • Фінансові гарантії СВБ тільки від системно важливих банків (для уникнення зростання заборгованості ОСП).

Затверджено Методику визначення істотного коливання цін та встановлення граничних цін на РДН, ВДР та БР.

Упроваджено можливість зарахування взаємних зобов'язань та однорідних грошових вимог для учасників ринку електричної енергії, яке здійснюється згідно з Правилами ринку та на умовах договорів про врегулювання небалансів електричної енергії, та про участь у балансуєчому ринку (неттінг).

Під час відносної стабілізації Регулятор намагався забезпечити безпеку електропостачання для споживачів та водночас підняти ліквідність ринку.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Роздрібний ринок

- Спрощено процедуру зміни електропостачальника, строк переходу до нового електропостачальника скорочено до 3 днів (з 21-го)
(постанова НКРЕКП від 12.08.2022 № 924).

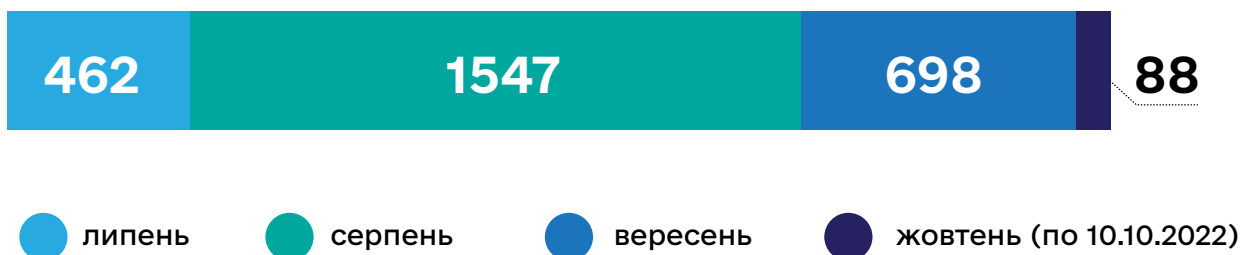
УЗЕ

- Упорядковано діяльність зі зберігання електричної енергії з метою збалансування роботи енергосистеми та підвищення стабільності електропостачання для споживачів

ПСО

- НКРЕКП врегулювала протиріччя щодо розрахунків між НЕК «Укренерго» та Гарантованим Покупцем зі збільшення частки ВДЕ за січень - травень, липень, жовтень 2021 року а також лютий - червень 2022 року, що сприяло поліпшенню інвестиційного клімату в Україні.
- Покладено спеціальні обов'язки на експортерів електроенергії, завдяки чому залучено **2.8 млрд грн** для доступності електроенергії для побутових споживачів
(постанова КМУ від 07.07.2022 № 775).

Кошти, залучені експортним ПСО, млн грн

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ВІДНОСНА СТАБІЛІЗАЦІЯ

Ринок природного газу

В умовах воєнного стану Регулятор вживав заходів з метою створення сприятливих умов для роботи оптового ринку природного газу.

Забезпечення стабільної роботи учасників ринку

Для забезпечення Операторів ГРМ необхідним ресурсом природного газу для покриття ВТВ:

- зобов'язано оператора ГТС здійснювати безумовне підтвердження поданих номінацій та/або погодження торгових сповіщень у рамках функціонування балансуючої групи;
- встановлено заборону для Оператора ГТС відмовляти в реєстрації балансуючої групи у випадку порушення хоча б одним із її учасників умов договору транспортування природного газу
([постанова НКРЕКП від 30.06.2022 № 658](#)).

Установлено розміри обсягів нормативних та виробничо-технологічних втрат/витрат природного газу на 2023 рік в умовах дії воєнного стану

([постанова НКРЕКП від 23.08.2022 № 998](#)).

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Незважаючи на безпрецедентні виклики, спричинені збройною агресією рф, Регулятор продовжує роботу з розвитку ринку природного газу.

Розвиток ринку біометану в Україні

Спрощено умови доступу біогазу до ГТС та ГРС шляхом зменшення вимог до фізико-хімічних показників газу, що подається до мереж

(постанова НКРЕКП від 02.08.2022 № 847).

Збільшення потужності між ГТС Польщі та України

Розпочато процедуру нової (збільшеної) потужності на міждержавних з'єднаннях Україна – Польща.

Налагоджено співпрацю з Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM S.A.

Сертифікація оператора газосховищ

27.01.2023 Регулятором розпочато процедуру сертифікації АТ «Укртрансгаз» як оператора газосховища відповідно до Порядку, затвердженого НКРЕКП 24.01.2023.

Сертифікація оператора газосховищ сприятиме:

- росту та розвитку ринку природного газу та максимальному завантаженню потужностей підземних сховищ газу;
- додатковим фінансовим надходженням від послуг підземного зберігання газу;
- посиленню енергетичної стабільності в Україні та Європі;
- подальшій інтеграції з європейським ринком.

Посилення відповідальності за несанкціоновані відбори природного газу

Удосконалено порядок визначення несанкціонованого відбору природного газу та обов'язку щодо оплати вартості обсягів природного газу, що є несанкціонованим відбором, а також порядку визначення ціни та здійснення розрахунку вартості плати за несанкціонований відбір

(постанова НКРЕКП від 31.01.2023 № 182).

ВІДНОСНА СТАБІЛІЗАЦІЯ

Сфера комунальних послуг

Регулятором для підтримки ліцензіатів у сфері комунальних послуг на період дії в Україні воєнного стану запроваджено такі заходи:

У сфері централізованого водопостачання та водовідведення

Відновлення об'єктів ЦВВ, пошкоджених (зруйнованих) внаслідок бойових дій

- Запроваджено тимчасовий порядок дій з відновлення об'єктів ЦВВ, пошкоджених (зруйнованих) внаслідок бойових дій:
 - алгоритм визначення характеру та масштабів пошкоджень;
 - складання переліку першочергових заходів;
 - джерела фінансування робіт з відновлення;
 - порядок надання звітності за результатами відновлення ([постанова НКРЕКП від 03.05.2022 № 427](#)).

Облік ЦВВ на тимчасово окупованій території (ТОТ)

- Визначено особливості забезпечення обліку централізованого водопостачання на ТОТ:
 - створити та/або визначити фізичні точки обліку для фіксації обсягів води на межі між мережами ЦВВ, на підконтрольній Україні території та ТОТ;
 - сформувати алгоритми визначення обсягів води, яка постачається на ТОТ;
 - окремі акти для ЦВВ на адміністративній межі з ТОТ ([постанова НКРЕКП від 16.08.2022 № 941](#)).
- Спрощено процедуру подання заяв для встановлення тарифів і схвалення інвестиційних програм (планів розвитку) ЦВВ ([постанова НКРЕКП від 10.05.2022 № 466](#)).

У сфері теплопостачання

Методологічне забезпечення

- Затверджено Методику визначення витрат та втрат паливно-енергетичних ресурсів у тарифах на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання (постанова НКРЕКП від 20.09.2022 № 1188).

- Внесено зміни до Порядків розроблення, затвердження, погодження, схвалення та виконання інвестиційних програм у сфері теплопостачання (постанови НКРЕКП від 24.01.2023 № 140, № 141).

Забезпечення стабільної роботи підприємств сфери теплопостачання

- Участь у врегулюванні питань заборгованості з різниці в тарифах (на виконання постанови КМУ від 01.09.2021 № 932).

- Участь у Робочій групі щодо затвердження виробникам теплової енергії обсягів спожитого газу, які необхідні для надання послуг з гарячого водопостачання (постанова КМУ від 31.05.2022 № 637).

- Участь у роботі Комісії з питань визначення та затвердження фіксованих обсягів природного газу для виробників теплової енергії, що мають намір придбавати природний газ у ТОВ «Газопостачальна компанія «Нафтогаз Трейдинг» в умовах покладання на нього спеціальних обов'язків (постанова КМУ від 19.07.2022 № 812).

ВІДНОСНА СТАБІЛІЗАЦІЯ

Регуляторна діяльність

Удосконалення процедури приєднання до мереж в умовах воєнного стану

Установлено єдиний та прозорий механізм переходу від тимчасового приєднання електроустановок на період воєнного стану до постійного

(постанова НКРЕКП від 07.06.2022 № 568).

Установлено ставки плати за стандартне приєднання до газорозподільних систем на 2023 рік на рівні ставок на 2022 рік

(постанова НКРЕКП від 20.12.2022 № 1737).

Підтримка стабільної роботи операторів систем

Відновлено виконання ОСР інвестиційних програм на 2022 рік та передбачено можливість унесення до них змін на підставі аналізу пріоритетності та доцільності виконання раніше передбачених заходів інвестпрограм в умовах війни

(постанова НКРЕКП від 26.04.2022 № 406).

Схвалено Інвестиційну програму НЕК «УКРЕНЕРГО» на 2022 рік, заходи якої пріоритетизовані з урахуванням умов, що склались у зв'язку із війною та синхронізацією з ENTSO-E

(постанова НКРЕКП від 07.06.2022 № 562).

Урегульовано комерційний облік електроенергії на ринку в умовах воєнного стану

(постанова НКРЕКП від 31.05.2022 № 555).

Упорядковано процедуру надання та своєчасного розгляду НКРЕКП планів розвитку систем розподілу та відповідних інвестиційних програм ОСР

(постанова НКРЕКП від 23.08.2022 № 990).

Адаптовано методологію тарифоутворення для ОСР під умови воєнного часу (постанова НКРЕКП від 02.12.2022 № 1599), зокрема для стимулюючого тарифоутворення:

- продовжено на 1 рік (до 4 років) перший регуляторний період;
- на 2023 рік регуляторну норму доходу на нову базу активів передбачено на рівні 0,03;

Підтримка побутових споживачів

- низку показників ефективності для 2023 року визначено на 0 рівні;
- подовжено на 1 рік строк досягнення цільового показника якості послуг (аналогічна норма прийнята для методології витрати «+»);
- не здійснюється коригування необхідного доходу за недотримання цільового показника якості послуг для 2022 року.

Прийнято низку рішень щодо забезпечення розвитку об'єктів газової інфраструктури (затверджено плани розвитку системних Операторів на 2022 – 2031 та 2023 – 2032 роки).

Забезпечено можливість побутовим споживачам, які потрапили в реєстр постачальника «останньої надії», до 01 травня року, що настає за роком, у якому припинено або скасовано воєнний стан в Україні, отримувати газ за ціною 7,96 грн за 1 м³ (з ПДВ)

(постанова НКРЕКП від 06.09.2022 № 1092).

Підтримка діяльності непобутових споживачів

Спрощено процедуру зміни постачальника природного газу для непобутових споживачів, зокрема, скасовано вимоги щодо надання новому постачальнику письмової довідки про відсутність заборгованості перед попереднім постачальником

(постанова НКРЕКП від 21.06.2022 № 613).

Забезпечено гнучкість надання послуги розподілу природного газу непобутовим споживачам

(постанови НКРЕКП від 24.05.2022 № 528, від 25.10.2022 № 1343, від 01.11.2022 № 1371, від 24.01.2023 № 120).

ВІДНОСНА СТАБІЛІЗАЦІЯ

Ліцензування і контроль

Відновлення ліцензування

145
ліцензій

Видача ліцензій з урахуванням особливостей воєнного стану:

- зменшено навантаження для здобувачів ліцензії;
- зменшено регуляторне навантаження на ліцензіатів;
- спрощено механізм зупинення дії ліцензії.

Відновлення перевірок

При проведенні перевірок ліцензіатів НКРЕКП під час воєнного стану обґрунтованими вважаються, зокрема, такі витрати:

- на відновлення інфраструктури;
- на допомогу ЗСУ;
- на підтримку мобілізованих працівників;
- на заходи, пов'язані з евакуацією населення.

Розслідування на ринку електроенергії

Спрощено документообіг між НКРЕКП та суб'єктами розслідування (перехід від традиційних засобів зв'язку у формат електронної форми).

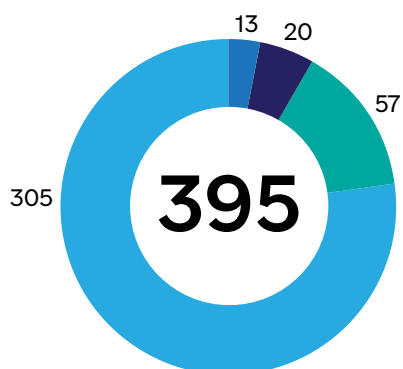
Старт ліцензування зберігання енергії

Затверджено відповідні ліцензійні умови.

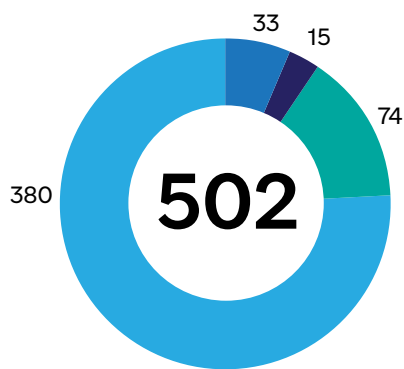
Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Кількість розпочатих перевірок

- Електроенергетика
- Нафтогазовий комплекс
- Теплопостачання
- ЦВВ

Кількість прийнятих рішень за результатами перевірок

- Електроенергетика
- Нафтогазовий комплекс
- Теплопостачання
- ЦВВ

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ВІДНОСНА СТАБІЛІЗАЦІЯ

Міжнародна енергетична дипломатія

Експорт української електроенергії в умовах воєнної агресії проти України та енергетичної кризи в Європі був взаємовигідним як для України (додаткова фінансова стабілізація ринку), так і для європейських партнерів (зменшення залежності ЄС від російських енергоносіїв).

Експорт електричної енергії з ЄС

07 червня 2022 року

ENTSO-E погодило поетапне розширення експорту української електричної енергії в ЄС.

10 жовтня 2022 року

Розширення можливостей експорту до ЄС до початку ракетних атак РФ по об'єктах критичної енергетичної інфраструктури.

Дозволена пропускна спроможність між Україною та ENTSO-E.

Дохід ОСП від розподілу пропускної спроможності міждержавних перетинів становив **понад 4,9 млрд грн.**

* на блок Україна - Молдова

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

Активізація міжнародної співпраці

Розпочато процедуру набуття офіційного статусу НКРЕКП у ключових наднаціональних організаціях ЄС у сфері енергетики, зокрема:

Раді Європейських Регуляторів Енергетики (CEER);

Агентстві Європейського Союзу зі співробітництва регуляторів енергетики (ACER).

Поглиблено співпрацю з міжнародними асоціаціями регуляторів енергетики:

Національною асоціацією уповноважених з питань регулювання комунальних послуг (США) NARUC;

Регіональною асоціацією органів регулювання енергетики ERA;

ERA стала взірцем міжнародного партнерства: призупинено участь РФ в організації, перераховано кошти на підтримку енергетичного сектору України та надано безкоштовні навчальні слоти для участі НКРЕКП у тренінгах та конференціях.

Перспективи членства в ЄС

Висновок Європейської Комісії щодо заявки України на членство в ЄС:

«Добрі результати України були досягнуті у сфері енергетики з огляду на створення ринків електроенергії та природного газу, відокремлення та сертифікацію операторів систем передачі електричної енергії та газотранспортних мереж. Український уряд також здійснив структурну трансформацію ринку електроенергії та природного газу на основі стандартів ЄС».

За висновками Європейської Комісії ефективна робота дозволила Україні приєднатися до електричної мережі ЄС у березні 2022 року та домовитися про поступове збільшення обсягів експорту електроенергії на чітких технічних умовах. Згідно з робочим документом Єврокомісії від 01.02.2023 в цілому добре оцінюється прогрес України з імплементації європейських acquis у частині питань енергетики.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ПРОТИДІЯ НАСЛІДКАМ РУЙНУВАНЬ

Ринки електричної енергії

З 10 жовтня РФ вдалася до відвертого тероризму і періодичними хвилями завдавала масованих ракетних ударів по енергетичній інфраструктурі.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

16 грудня, після чергової атаки агресора, відбулась втрата понад 50% споживання електроенергії і Оператор системи передачі оголосив надзвичайний стан. У цих умовах Регулятор миттєво діяв та ухвалив ряд рішень.

Оптовий ринок

- 17.12.2022** ● Особливий режим функціонування ринку у разі оголошення надзвичайної ситуації в ОЕС (скасовуються заявки на всіх сегментах ринку, працює тільки БР; при розрахунку плати за небаланс використовується значення середньо арифметичної ціни РДН у відповідному розрахунковому періоді за попередні 30 днів; відтерміновано надання ОР платіжних вимог на платіжні доручення).
- 27.01.2023** ● З 01 березня 2023 року фінансові зобов'язання учасників ринку за небаланси забезпечуються шляхом надання грошової гарантії у розмірі не менше 50% та фінансової гарантії банку.
- 07.02.2023** ● Положення про 125% максимального обсягу продажу на ринку не поширюється на виробника з гідроресурсів під час водопілля більш ніж на 400 м³/с, незалежно від сезону.
- 24.01.2023** ● НКРЕКП схвалила зміни, що врегулюють процедуру входу та виходу суб'єктів господарювання, у тому числі об'єктів електроенергетики, яким встановлено «зелений» тариф, з балансуючої групи гарантованого покупця.

ПРОТИДІЯ НАСЛІДКАМ РУЙНУВАНЬ

Роздрібний ринок

В умовах руйнувань енергетичної інфраструктури російською федерацією та дефіциту електричної енергії Регулятор вживає заходів для захисту і розширення прав споживачів:

- Збережено розмір оплати за електричну енергію, вироблену приватними домогосподарствами. Виплачуватиметься мінімальний гарантований розмір, а доплата всієї вартості відбудеться після закінчення воєнного стану
(постанови НКРЕКП від 26.04.2022 та від 17.05.2022 № 396 та № 509.
30 січня 2023 року НКРЕКП постановою № 153 зобов'язала ПУП забезпечити повну оплату вартості електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств за 2022 рік, протягом 2023 року).
- Споживачам надано можливість використовувати установки зберігання енергії, якщо такий споживач у будь-який період часу не здійснює відпуск, раніше збереженої в УЗЕ в систему
(постанова НКРЕКП від 05.10.2022 № 1272).
- Визначено, що тимчасові споруди, призначені для проживання внутрішньо переміщених осіб, прирівнюються до об'єктів побутового споживача (обліковуються за тарифом для побутових споживачів)
(постанова НКРЕКП від 10.10.2022 № 1421).
- Запроваджений рішенням Уряду механізм імпорту електроенергії з ЄС дозволить споживачам зменшити залежність від планових відключень електроенергії та сприятиме посиленню енергетичної безпеки України
(постанова КМУ від 03.01.2023 № 1).
- З листопада 2022 року НКРЕКП розглянула більше 4 тис. скарг та звернень споживачів з питань дотримання графіків відключень споживачів. За результатами 49 перевірок ОСР визначено позитивну динаміку виконання вимог з належного інформування споживачів про графіки відключень та їх дотримання.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ПРОТИДІЯ НАСЛІДКАМ РУЙНУВАНЬ

Міжнародна енергетична дипломатія

Унаслідок енергетичного терору Україна була змушена припинити експорт електричної енергії для стабілізації власної енергосистеми. Разом з тим постало питання здійснення імпорту електроенергії з ЄС до України для покриття дефіциту потужностей.

Імпорт електричної енергії з ЄС

01.01.2023

Розпочато імпорт електроенергії з ЄС:

600
МВт

доступна пропускна спроможність на блок регулювання Україна-Молдова,

174
ГВт*год

імпортовано електричної енергії з початку 2023 року.

Енергетичне Співтовариство

Продовження постійних консультацій з Секретаріатом ЄС щодо актуальних питань європейської інтеграції української енергетики.

01.12.2022

Укладено Меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці у сфері регулювання PCS з Секретаріатом ЄНС.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

ПРОТИДІЯ НАСЛІДКАМ РУЙНУВАНЬ

Міжнародна енергетична дипломатія

За рік повномасштабної війни Секретаріатом Енергетичного Співтовариства започатковано три окремих платформи цільової підтримки України

Фонд енергетичної підтримки України

Кращий оперативний аналіз поточної ситуації на ринках та впливу рішень НКРЕКП на енергетичні ринки.

Оперативна група підтримки України

Координація доставки в Україну енергетичного обладнання для компаній, що зазнали руйнувань.

Обсерваторія енергетичних ринків України

У рамках обсерваторії Секретаріат Енергетичного Співтовариства планує здійснювати постійний, послідовний та всебічний аналіз реформ в енергетиці, проводити моніторинг імплементації acquis ЄС та дотримання взятих Україною зобов'язань, а також надавати відповідні експертні рекомендації (посилення євроінтеграційних процесів).

Долучення партнерів НКРЕКП до ініціатив Секретаріату з допомоги Україні

Дво- і багатостороння міжнародна співпраця продовжувалась на всіх етапах та була сфокусована головним чином на питаннях допомоги енергетичному сектору, європейської інтеграції українських енергетичних ринків.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг

НКРЕКП у цифрах

97

проведено засідань Комісії
(перше засідання 25.02.2022)

2164

ухвалено рішень НКРЕКП

268

видано ліцензій

395

здійснено перевірок

3380

встановлено тарифів та
схвалено інвестиційних
програм та планів розвитку

18,7 млн грн

накладено штрафних санкцій

14 383

розглянуто звернень

131

взято участь представників
НКРЕКП у міжнародних
заходах

Національна комісія, що здійснює
державне регулювання у сферах
енергетики та комунальних послуг

<https://www.nerc.gov.ua/>